

ÚVODNÍ SLOVO

Krásné jarní dny, milí spoluobčané.

Venku už se z dlouhé zimy, která měla mrazivý závěr, pomalu klube sluníčko. Vše kolem se začíná probouzet, pučet, zelenat a pomalu nás budou těšit kvítka jarních rostlin a stromů. Pro mnohé z nás je jaro začátkem nejkrásnějšího období v roce a trvá až do babího léta. S jarem je spojen i úklid kolem domů, úprava zahrádek, osázení záhonků a vůbec zvelebování našeho prostředí, ze kterého se sami budeme těšit. Proto mě osobně mrzí, že ne všichni se o čistotu a hezké okolí starají. Jeden z článků ve zpravodaji vám vysvětlí, co tím myslím. V návaznosti na to bych ráda požádala **majitele odstavených vozidel**, kteří nemají platné technické prohlídky a automobily jsou nezpůsobilé k užívání, aby si je odstranili z veřejných prostranství. Je možný únik tekutin z aut a tím poškozování životního prostředí. Vozidla často stojí na zeleném prostranství, kde je jejich stání zakázané, anebo na místních komunikacích, čímž porušují zákon o provozu na pozemních komunikacích. Tuto situaci již budeme muset řešit, a proto prosím všechny majitele, kterých se tato problematika týká, aby svá nepojízdná auta ekologicky zlikvidovala či zajistila, aby byla způsobilá k provozu.

Určitě vás zajímá, co nás čeká v následujícím období. Jak jste si jistě všimli, **stavba cyklostezky mezi naší obcí a obcí Trnávka** již začala a tak již čekáme jen na příznivější počasí, aby mohla být započata práce, která vyžaduje teplejší klimatické podmínky. Zároveň vás prosíme, abyste dbali opatrnosti při projíždění stavbou.

Během března jsme vyhlásili výběrové řízení na zhotovitele **místních komunikací v lokalitě Za Borkem**. Až budete číst tento zpravodaj, mělo by již být o zhotoviteli rozhodnuto. Během měsíce dubna bude podepsána smlouva o dílo a může se začít stavět. Výstavba se týká jak kompletních komunikací, tak i přidruženého chodníku, aby již nebylo třeba nic dodatečně dodělavat. Vjezdy k nemovitostem budou vymezeny obrubou a každý z majitelů nemovitosti si bude hradit svůj vlastní vjezd. I z tohoto důvodu bylo jejich umístění a způsob řešení předem s majiteli předjednáno.

Také si již projektově připravujeme následující akce: výstavba kanalizace a veřejného osvětlení v ul. Lesnické, výstavba chodníků podél ul. 1.máje od ul. Hornická po sportoviště ul. U hřiště a výstavba místní komunikace Na Račanech v Labětíně. Také připravujeme studii pro komplexní pozemkové úpravy, které by měly v naší obci řešit i problém se suchem a nízkou hladinou vod.

V letošním roce si naše republika připomíná výročí 100 let od založení, a protože je to výročí velmi významné, rozhodli jsme se do každého zpravodaje přiblížit kus naší historie a to nejen té státní, ale také to, co se v dané době dělo přímo v našich obcích. Věřím, že to pro vás bude čtení zajímavé. Vždyť abychom se uměli správně rozhodovat v budoucnosti, potřebujeme dobře znát svou minulost. S tímto výročím také budou spojeny oslavy v naší obci, které se budou odehrávat **v sobotu 15. září** na starém fotbalovém hřišti.

Podrobnosti **k oslavám 100. výročí od vzniku České republiky** vám přineseme v dalším čísle zpravodaje.

Přeji Vám hezké počtení u prvního zpravodaje roku 2018 a šťastné jarní dny.

Ing. Michaela Matoušková, MPA, starostka obce

KALENDÁŘ AKCÍ

Komunitní dům pro seniory, společenská místnost

9. dubna	15.30 hod.	Zachování mobility a prevence proleženin
23. dubna	15.30 hod.	Bezpečné prostředí a krizové stavy
15. května	17.30 - 19.30 hod.	Prevence proleženin, polohování
22. května	17.30 - 19.30 hod.	Inkontinence, hygiena
29. května	17.30 - 19.30 hod.	Strava, práce s pomůckami
5. června	17.30 - 19.30 hod.	Komunikace s osobami s demencí, krizové stavy
12. června	17.30 - 19.30 hod.	Jak fungují sociální služby, možnosti dávek

Semináře jsou pro všechny účastníky ZDARMA

*Kontakt pro přihlášení a informace: pí Paolína Valentová tel: 775 500 622
e-mail: valentova@jhs-centre.cz*

Báseň stařenky

Poslyšte, sestro, když na mě hledíte,
řekněte, koho to před sebou vidíte.
Ach ano, je to jen ubohá stařena
s divnými očima a napůl šílená.

Odpověď nedá vám, jídlo jí padá,
nevnímá, když po ní něco se žádá,
o světě neví, jen přidělavá práci,
boty a punčochy napořád ztrácí.

Někdy je svéhlavá, jindy se umí chovat,
už potřebuje však krmít a přebalovat.

Tohleto vidíte? Tohle si myslíte?
Sestřičko, vždyť o mně vůbec nic nevíte.

Budu vám vyprávět, kým vším jsem bývala,
než jsem se bezmocná až sem k vám dostala.
Miláčkem rodičů, děvčátkem, tak sotva deset let
s bratry a sestrami sládl život jako med.

Šestnáctiletou kráskou, plující v oblacích,
dychtivou prvních lásek a pořád samý smích.
V dvaceti nevěstou se srdcem bušícím,
co skládala svůj slib za bílou kyticí.

A když mi bylo pár let po dvaceti,
já chtěla šťastný domov pro své děti.

Pak přešla třicítka a pouta lásky dětí,
jak rostly, už mohli jsme uzlovat popaměti.

A je mi čtyřicet, synové odchází,
jenom můj věrný muž pořád mě provází.
Padesátka přišla, ale s ní další malí,
co u mě na klíně si jak ti první hráli.

Však začala doba zlá, můj manžel zesnul v Pánu,
mám z budoucnosti strach, někdo mi zavřel bránu.
Život jde dál, mé děti mají vrásy
a já jen vzpomínám na ně a na dny lásky.

Příroda krutá je, i když byl život krásný,
na stará kolena nadělá z nás všech blázný.
Tělo mi neslouží, s grácií už je ámen,
kde srdce tlouklo dřív, dnes cítím jenom kámen.

Však vprostřed zkázy té mladičká dívka žije
a srdce jí, byť hořce, tam uvnitř pořád bije.
Vzpomíná na radost, na žal, co rozechvívá,
vždyť pořád miluje a nepřestala být živá.

Málo bylo těch let a netáhla se líně,
já smířila se s tím, že všechno jednou mine.
Otevřete oči, sestřičko, teď, když to všechno víte,
neuvidíte seschlou stařenu...
Teď už - MĚ uvidíte!

OBECNÍ ZASTUPITELSTVO

Výběr bodů ze zasedání obecního zastupitelstva č. 11/2017 ze dne 11.12. 2017

Střednědobý výhled rozpočtu na roky 2018 – 2020

Paní starostka seznámila všechny přítomné s informacemi v návrhu střednědobého výhledu rozpočtu obce na období 2018 až 2020. Tento dokument byl vyvěšen na elektronické a fyzické úřední desce .

Mezi dlouhodoběji plánované investiční akce zahrnované v rozpočtu na budoucí roky (2019, 2020) budou patřit např. následující – rekonstrukce komunikací Na Račanech a Obránců Míru v Labětíně, pokračování v revitalizaci veřejného osvětlení, výstavba části kanalizace v lokalitě Řečany – západ, modernizace ČOV, chodník podél komunikace 1. Máje ke sportovištím atd.

Návrh usnesení:

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schvaluje střednědobý výhled rozpočtu obce na roky 2018 - 2020.

Rozpočet obce na rok 2018

Starostka obce informovala podrobně o navrženém rozpočtu obce na příští rok. Rozpočet s předpokládanými příjmy ve výši 24 592,50 tisíc Kč a navrženými výdaji 29 800 tisíc Kč bude dorovnan zapařením přebytku hospodaření ve výši 5 207,5 Kč z minulých let hospodaření obce.

Mezi nejdůležitější plánované rozpočtové akce v příštím roce bude patřit např. výstavba komunikací v lokalitě Za Borkem, projektová dokumentace na komunikace v Labětíně (Na Račanech a Obránců míru), výměna oken a dveří v tělocvičně ZŠ, obnova veřejného osvětlení, modernizace ČOV atd.

Návrh rozpočtu byl projednán 20. 11. 2017 finančním výborem a finanční výbor doporučuje rozpočet pro rok 2018 ke schválení.

Návrh usnesení:

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schvaluje rozpočet obce na rok 2018 s celkovými příjmy 24 592,50 tis. Kč, celkovými výdaji 29 800 tis. Kč a zapařením přebytku hospodaření ve výši 5 207,50 tis. Kč.

Obecně závazná vyhláška o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů pro rok 2018

Předsedající dále informovala o výši poplatku za sběr komunálního odpadu v obci pro rok 2018. I přestože dochází každým rokem k mírnému nárůstu nákladů za odvoz komunálního odpadu, bylo navrženo ještě pro příští rok zachovat poplatek ve stejné výši jako dosud.

Nicméně pro další období, vzhledem k nárůstu nákladů zejména spojených se zvyšováním cen za ukládání odpadu na skládku a dále pak navýšení cen za odvoz odpadu svozovou společností, bude zachování výše poplatku či jeho nárůst v budoucím období k diskuzi.

Návrh usnesení:

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schvaluje Obecně závaznou vyhlášku č. 2/2017 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů ve výši 500 Kč.

Pořízení PC do knihovny na veřejný internet

Paní starostka informovala o nutnosti zakoupení nového PC pro veřejný internet do knihovny obce. Stávající PC již nevyhovuje, je starý a nevyplatí se ho repasovat.

Pro bezproblémové a rychlé využívání veřejného internetu byl navržen nákup nového PC s dostatečnou pamětí a procesorem a zárukou pro provoz.

Návrh usnesení:

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schvaluje zakoupení PC Premio Basic Office do knihovny na veřejný internet v částce 10 990 Kč včetně DPH.

Výběr bodů ze zasedání obecního zastupitelstva č. 1/2018 ze dne 10.1. 2018

Zadání zpracování projektové dokumentace na výstavbu chodníku podél ul. 1. máje od ul. Hornická po ul. U Hřiště

Předsedající informovala o záměru vybudovat chodník podél ul. 1. máje od křížení s ul. Hornická až k vyústění k ul. U hřiště a navrhuje zadat zpracování projektové dokumentace na tuto stavbu.

a) Návrh usnesení:

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schvaluje zadání zpracování projektové dokumentace na výstavbu chodníku podél ul. 1. máje od křížení s ul. Hornická až po KODUS a dále pak přes místo pro přecházení v křížení s ul. Luční až k vyústění na ul. U hřiště. Zastupitelstvo pověřuje starostku k podpisu smlouvy se zhotovitelem projektové dokumentace panem Jiřím Stránským za cenu PD ve stupni DÚR za 60 500 Kč s DPH a PD ve stupni DSJ za 90 750 Kč s DPH. S termínem realizace: kompletní PD pro územní řízení do 04.2018, kompletní PD pro stavební řízení do 09.2018, kompletní PD pro SFDI do 12.2018, kompletní PD pro výběr zhotovitele a realizaci do 01.2019.

b) Návrh usnesení:

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schvaluje podání žádosti o dotaci na Státní fond dopravní infrastruktury na realizaci chodníku od ul. Hornická až po ul. U hřiště, podél komunikace III. Třídy- ul. 1. máje v termínu pro podání žádosti 12/2018 až 01/2019.

c) Návrh usnesení:

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schvaluje zahájení jednání o převodu pozemků pod budoucím chodníkem podél ul. 1. máje k ul. U hřiště s Pardubickým krajem a panem Š., jako majiteli pozemků.

Diskuse, různé

a) Předsedající požádala p. Karvanka o zjištění počtu členů jednotlivých spolků kvůli přerozdělení příspěvků. Příspěvky se budou vyplácet na základě předložených seznamů členů spolků, kteří zaplatili členský příspěvek za rok 2017. Odpovědný- p. Karvánek, termín 02.2018.

b) Zastupitelé žádají pořádkový výbor o revizi, kde je v obci neoprávněně využíváno a devastováno veřejné prostranství, zejména stání aut na zeleném prostranství. Odpovědná- pí. Blažková, termín do 02.2018.

Výběr bodů ze zasedání obecního zastupitelstva č. 2/2018 ze dne 28.2. 2018

Dodatek č. 2 ke Smlouvě o dlouhodobé vzájemné spolupráci se Sev.en EC

Paní starostka seznámila všechny přítomné s projednáním nového dodatku ke stávající smlouvě o spolupráci se společností Sev.en EC, a.s, která stejně jako minulý rok poskytuje pro rok 2018 obci Řečany nad Labem příspěvek na zlepšení životního prostředí, kultury, sportovní činnosti atd.

Návrh usnesení:

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schvaluje Dodatek č. 2 ke Smlouvě o dlouhodobé vzájemné spolupráci č. 600007519 o přijetí finančního plnění pro rok 2018 ve výši 150 000 Kč od společnosti Sev.en EC, a.s. pro Obec Řečany nad Labem.

Nabídka služeb obecní stráže

Paní starostka informovala přítomné o problémových situacích s neukázněnými řidiči u přechodu pro chodce před prodejnou ALMA. Zejména v ranních hodinách při příchodu dětí do ZŠ zde vzniká hodně konfliktních situací při přecházení a zastavování aut.

Vzhledem k tomuto byla předložena nabídka na využití služeb Obecní stráže od firmy WARRIOR SECURITY, která může zajistit hlídání problémových míst v obci, kde může docházet k přestupkům atd.

Návrh usnesení:

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schvaluje sjednání obecní stráže do 6000 Kč/měs. s firmou WARRIOR SECURITY s.r.o. dle potřeb obce.

Zahájení zadávacího řízení na podlimitní veřejnou zakázku na stavební práce s názvem: „Řečany nad Labem – lokalita Za Borkem, rekonstrukce místních komunikací“. Dále jmenování členů a náhradníka hodnotící komise

Pro zahájení výběrového řízení na rekonstrukci místních komunikací v lokalitě Za Borkem je třeba dle paní starostky toto řízení vypsát a zahájit. K tomu je třeba schválit potřebnou dokumentaci – zadávací dokumentaci a smlouvu o zajištění výběrového řízení.

Pro hodnocení nabídek a vyhodnocení výsledku tohoto výběrového řízení je dále navržena hodnotící komise ve složení M. Š., J. T., L. M. a jako náhradník komise: H. P. Komise bude plnit i funkci komise pro otevírání nabídek pro toto výběrové řízení.

Návrh usnesení:

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schvaluje v souladu se zákonem č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek ve znění pozd. předpisů (dále: „zákon“) zahájení zadávacího řízení druhem zjednodušeného podlimitního řízení dle § 53 a za podmínky § 52, písm. a) zákona na podlimitní veřejnou zakázku na stavební práce s názvem: „Řečany nad Labem – lokalita Za Borkem, rekonstrukce místních komunikací“.

Návrh usnesení:

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schvaluje pro toto zadávací řízení dle ust. § 114, odst. (2) v souladu s ustanovením § 53, odst. 6), zákona základní hodnotící kritérium v rámci ekonomické výhodnosti nabídky – nejnižší nabídková cena uvedená v Kč bez DPH.

Nákup herního prvku na dětské hřiště v Labětíně

Paní starostka informovala o nabídce firmy BONITA, která nabízí moderní hrací prvky na dětská hřiště, která nejsou dřevěná a mají tudíž delší dobu záruky a trvanlivosti. Jsou vyrobeny ze speciálního kovu se speciální povrchovou a vhodnou barevnou úpravou.

Předběžně byly vybrány tři typy, ze kterých bude vybrán jeden dle požadavků místních občanů. Cena prvku je včetně montáže.

Návrh usnesení:

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schvaluje nákup herního prvku na dětské hřiště v Labětíně do výše 110 000 Kč, z materiálu konstrukční ocel a povrchovou úpravou žárové zinkování a hnědý komaxit od společnosti Bonita Group Service s.r.o.

DEVASTACE OBECNÍHO MAJETKU A ZNEČIŠŤOVÁNÍ

Vážení občané, čím dál častěji se v naší obci setkáváme s devastací obecního majetku a tvoření nepořádku na veřejném prostranství. Začíná to už za Obecním úřadem, kde nám mládež rozebírá betonová svodidla na dešťovou vodu a přes ně pak skáčou „parkur“ a dělají jiné nevhodné věci. Další je hned vedlejší zastávka, která je každý den podrobována velkému nepořádku, který tam produkují děti čekající na autobus a ve večerních hodinách naše mládež. Ani zbytek obce není od nepořádku uchráněn. Jak je vidět na obrázku níže, někomu stojí za to devastovat i kostelní zeď. Nemyslíte, že už jsme se dostali moc daleko?

Prosím vás tedy, pokud máte tušení, kdo by tuhle „práci“ mohl mít na starosti, prosím domluvte mu, vždyť jde i o jejich hezké prostředí, které bychom si měli umět udržovat v dobrém stavu a čistotě. Myslím, že by bylo zbytečné, aby obec investovala do kamer či fotopastí a pak vedla vyšetřování a řešila tyto nemilé problémy. Pokud se to ale v nadcházejících měsících nezlepší, budeme muset i o těchto variantách uvažovat.

Abychom ale nebyli jen negativní, uvědomujeme si, že i naše mládež, která se ráda věnuje cvičení a fyzickým aktivitám, potřebuje svoje zázemí. Již mám nápad, jak i jim vytvořit vhodné prostředí s workoutovým – streetovým hřištěm, ale to bude možné jen v případě,

že nebudeme muset plýtvat veřejné prostředky na kamerový systém a stále jen uklízet a dávat do pořádku rozbité věci a znečištěné prostranství. Uvítám proto i skupinku mladých, kteří by o to měli opravdový zájem. Ráda je přijmu na Obecním úřadě a o této možnosti si s nimi promluví. Byla bych ráda, kdyby se nám podařilo najít společné řešení. Takže mladíci, neváhejte mě navštívit, nebo si mě najděte na fcb stránce a můžeme se spojit a domluvit si společnou schůzku. ;-)

Poslední apel bych měla na majitele pejsků, kteří po svých miláčcích neuklízí exkrementy z veřejného prostranství. V obci jsme instalovali již několik košů se sáčky, které k tomuto účelu slouží a tak chceme požádat každého, kdo svého pejska venčí, aby si po něm také uklízel. Je opravdu nechutné, aby se exkrementy vyskytovaly na chodnících a aby se maminky s dětmi, kočárky, senioři i všichni, kterým má chodník sloužit svému účelu, museli stále vyhýbat.

Vám všem děkuji, že se budeme společně snažit udržovat pořádek a zachovávat naše prostranství čisté.

Michaela Matoušková, starostka obce

UNIVERZITA TŘETÍHO VĚKU

V únoru nám začal letní semestr Univerzity třetího věku v našem konzultačním středisku v Komunitním domě pro seniory. Tento ročník navštěvuje už 10 posluchačů a já mám velkou radost, že je o výuku zájem a posluchačů nám přibývá. Pro tento semestr si studenti vybrali předmět Genealogie, ve kterém se učí, jakým způsobem dohledat své předky, jak správně tvořit rodokmeny, ale musí znát i veškeré zákonitosti s tím spojené, aby jimi vytvořené dílo bylo přínosem i pro budoucí generace.

Jak je vidět na obrázcích, naši posluchači přinesli ukázat své dílo či dílo jejich příbuzných, na které budou navazovat. Některé rodokmeny jsou tak rozsáhlé, že je není možné ani vytisknout a proto posluchači využívají elektronické nástroje a softwaru, které jsou na rodokmeny vytvořeny. Jeden z posluchačů přinesl ukázat opravdu rozsáhlý rodokmen, který měl i vytištěný a jeho délce nestačil ani ten nejdelší stůl, který ve společenské místnosti máme. Viděli jsme také velkou spoustu velmi starých fotografií a dokumentů, které se našim posluchačům podařilo zachránit z let minulých. I vyprávění o starých rodinných rodech bylo velmi zajímavé a obohatilo jejich učení.

Na konci semestru nás čeká tematická exkurze do Státního oblastního archivu v Zámruku, kde se cesta v předmětu genealogie ukončí. Posluchači již budou mít veškeré vědomosti k tomu pustit se sami do práce a připravit dílo, které ocení nejen dnešní příbuzní, ale také budoucí generace.

Přeji našim posluchačům mnoho štěstí ve studiu letního semestru i při zvládání průběžných testů a závěrečného testu, který je pro zvládnutí učiva zapotřebí vykonat.

Ing. Michaela Matoušková, MPA, tutor Univerzity třetího věku

ŽIVOT A DĚNÍ V KOMUNITNÍM DOMĚ PRO SENIORY V ŘEČANECH NAD LABEM

Novinkou ve společném bydlení je každodenní **ranní cvičení**, které začalo v prosinci, pod vedením správkyně budovy KODUSu, paní Ilony Richterové. Cvičenky jsou šikovné a učenlivé, mají snahu a jejich zdravotní stav jim cvičení umožňuje. Cvičí pro svoje zdraví a radost. Cvičení je zaměřeno především na správné dýchání a protažení celého těla.

Ve společenské místnosti Komunitního domu pro seniory se také pravidelně schází každou středu o půl druhé babičky z **Klubu důchodců**. Letos v březnu oslaví jejich spolek krásných 35 let od založení. Přejeme našim důchodcům k výročí mnoho sil do dalších let a ať je jejich společné setkávání minimálně tak příjemné, jako doposud. Zároveň budeme rádi, když se do Klubu důchodců přidají další aktivní senioři.

Koncem března potěšily svou návštěvou v KODUSu nejstarší **děti z naší MŠ**. Společně s nimi obyvatelé oslavili Velikonoce a připravili si pro ně malé překvapení. Byla to již druhá návštěva dětí v Komunitním domě. Ta první byla před Vánoci, kdy přišly děti zazpívat a přinesly pro obyvatele KODUSu i vánoční dárečky ze své tvorby. Všichni zdejší obyvatelé se těší na další shledání s dětmi!

Krásné jaro vám všem přeji

KODUSáci :)

VÝROČÍ 100 LET VZNIKU ČESKOSLOVENSKA - ČÁST PRVNÍ (1918-1945)

Počátky nového státu (1918–1920)

Bylo vysloveno v naší obci slovo „MÍR“ s velkou radostí. Tu zprávu přinesli nejdříve vojáci jedoucí na dovolenou domů. Druhý den jsme se dočetli z novin o prohlášení československého státu republikou. Kdo měl, vyvěsil prapor národní barvy české a majitelé trafik ze svých zdí utrhlí orlíčka z C.K.. Radost nad poraženým Rakouskem a osvobozeným státem Československým byla veliká. Jsme svobodní, neslo se od úst starých i mladých a každý sledoval další zprávy z naší Prahy. Za nějaký ten den přijížděli vojáci do svých domovů, kde byli s radostí vítáni. Vypravovali svým známým o válce a někteří se vrátili s jizvou nebo se zraněním. Některí byli očekáváni, ale bohužel se nevrátili. Ubytování zde byli i italští zajatci pracující na regulaci Labe, a když se dozvěděli o našem převratu a skončení války, ozdobili se červenými karafiáty a za zpěvu konec války oslavili. Toho dne se nikde nepracovalo. Na železnici jezdili vlaky, jejichž lokomotivy byly ozdobeny Československými praporky. Každý se cítil šťasten a svobodný.

Československo jako nový stát ve skutečnosti vznikalo v podstatě během dvou dnů od 16. do 18. října 1918. Do té doby nebylo zcela jasné, zda v Evropě vůbec dojde k nějakým změnám. V ten den 16. října 1918 byla zveřejněna poslední rakouská nabídka adresovaná prezidentu Wilsonovi, byla předána Rakouskem švédské diplomacii již 7. října, kdy Karel I. se ještě na poslední chvíli snažil zachránit svoji monarchii. Dne 17. října bylo T. G. Masarykem zasláno prezidentu USA Wilsonovi „Prohlášení nezávislosti československého národa“, aby se mohl připravit na odpověď Habsburkům. Tento text byl později označen jako Washingtonská deklarace. Masaryk o plánech Karla I. Habsburského na federalizaci věděl a proto text prohlášení připravil už dříve se svými spolupracovníky; z části na něm pracoval přímo sám. A dne 18. října Wilson odepsal Masarykovi, že deklaraci četl, dojala ho a již dává odpověď Rakousku, se kterou bude Masaryk spokojen.

T. G. Masaryk byl bezpochyby jednou z největších postav naší historie. Nebyl jen naším historicky prvním prezidentem, ale byl také významným filozofem a pedagogem. Je všeobecně znám jako mimořádně populární prezident nově vytvořené republiky, ale je třeba zdůraznit, že bylo i období, kdy většina společnosti stála proti němu. Bylo to dáno tím, že se nebál stát si za svým názorem, i když většina společnosti měla odlišný názor. Během první světové války organizoval zahraniční odboj spolu s dr. E. Benešem a M. R. Štefaníkem.

Dne 21. prosince 1918 se Masaryk vrátil triumfálně do Prahy a krátce poté byl oficiálně zvolen prezidentem ČSR. Československá republika se už za pět let od svého vzniku stala pro-

sperujícím demokratickým státem se silnou měnou a fungujícím hospodářstvím. T. G. Masaryk si také získal renomé u mnoha zahraničních států a Československo bylo díky němu vnímáno jako „nejspořádanější stát ve střední Evropě“.

A tak se stalo 20. října ve 3 hodiny odpoledne, byla americkým velvyslanectvím v Paříži úředně Benešovi sdělena odpověď prezidenta Wilsona rakousko-uherské vládě, tedy, že mír bude jen za podmínky uznání samostatnosti Čechoslováků a Jihoslovánů. Toho dne přestalo Rakousko-Uhersko mezinárodně, právně a diplomaticky pro Spojence existovat.

Už v dopoledních hodinách 28. října 1918 vešel v Praze ve známost text nóty Gyuly Andrássyho z předchozího dne, v níž Rakousko-Uhersko vyslovalo souhlas s mírovými podmínkami prezidenta USA Woodrowa Wilsona. Tato zpráva se stala impulsem k vyhlášení československé nezávislosti. Hlavním představitelem nově se formující československé moci se stal Národní výbor, jehož zástupci, Antonín Švehla a František Soukup zajistili obilní ústav a v odpoledních hodinách se dostavili k dosavadnímu místodržiteli Maxi Coudenhovemu k převzetí moci na území vznikajícího státu. Týž den v podvečerních hodinách vydal Národní výbor první zákon (ten byl sepsán Aloisem Rašínem) československého státu, kterým se oficiálně vyhlášoval vznik nezávislého Československa. Tento zákon zároveň zachovával v platnosti všechny dosavadní legislativní normy Rakouska-Uherska (byl též nazýván jako zákon recepční). K hlavním osobnostem 28. října 1918, které tvořily předsednictvo Národního výboru, patřili Antonín Švehla, Alois Rašíns, František Soukup, Jiří Stříbrný a kooptovaný představitel slovenské části státu Vavro Šrobár. Pro těchto pět zmíněných osob se vžil označení „muži 28. října“.

Velký státní znak Československo (1918-1938 a 1945-1961)

Dne 13. listopadu 1918 byla Národním výborem vyhlášena prozatímní ústava Československa, následující den se sešlo v Thunovském paláci na svém prvním slavnostním zasedání Revoluční Národní shromáždění. Na této schůzi došlo k vyhlášení republikánské formy státu, prezidentem byl zvolen T. G. Masaryk (slavnostní inaugurace proběhla až 21. prosince 1918) a byla ustavena první vláda republiky v čele s Karlem Kramářem.

Mladá republika se však musela záhy po svém vzniku také potýkat s mnoha problémy. K těm nejzávažnějším patřila národnostní otázka, především vztah k Němcům, z nichž se doslova přes noc stala národnostní menšina – přišli o status „privilegované“ majoritní národnostní skupiny.

Obdobná situace se vyvíjela na Slovensku a Podkarpatské Rusi. Napětí nakonec přerostlo v ozbrojený konflikt mezi ČSR a Maďarskem. Tento trval od roku 1918 až do srpna 1919. Horkou půdou se stala také oblast Těšínska. V lednu 1919 spor o Těšínsko přerostl v tzv. sedmidenní válku, kdy československé vojsko postoupilo až k řece Visle. Napětí trvalo až do července 1920, kdy spojenecká nejvyšší rada rozhodla o rozdělení Těšínska mezi ČSR a Polsko – hranice byla stanovená na řece Olši.

Prováděla se také pozemková reforma, a sice přiděl dlouholetých pachtů do vlastnictví. Kdo měl najatou půdu od velkostatku, měl nárok koupit si ji do vlastnictví dle zákona ze dne 27. 5. 1919. Naši řečanští a labětínští občané měli pozemky pronajaté od velkostatku Zdechovice. Když přišel tento zákon do platnosti, podávali prostřednictvím Obecního úřadu přihlášky k velkostatku a Okresnímu soudu do Přelouče. Okresní soud v Přelouči pak na základě zákona záborového ze dne 16. 4. 1919 a zákona ze dne 27. 5. 1919 a o dlouhodobých pachttech o přihláškách rozhodoval a projednával je.

Československo v letech 1920 až 1929 - stabilizace a doba rozkvětu hospodářství

V prvním poválečném desetiletí procházelo Československo - vyjma krize v letech 1921-1923 (postihla hlavně bankovní sektor) - obdobím hospodářského rozvoje. Podílely se na ní zejména české země, kde průmyslová výroba přesáhla již v roce 1925 předválečnou úroveň z roku 1913. K hlavním průmyslovým odvětvím patřilo strojírenství, hutnictví, potravinářství, textilní a oděvní průmysl. V roce 1927 proběhla druhá volba prezidenta republiky. Proti T. G. Masarykovi se postavil jediný kandidát Václav Šturm z KSČ. Stávající prezident získal na schůzi obou komor parlamentu zřetelnou převahu 274 hlasů (mj. díky podpoře A. Švehly, který kandidaturu na tuto funkci odmítl), V. Šturm obdržel pouze 54 hlasů.

Československá republika - 1920

Období hospodářské krize nastalo v letech 1930-1938

Příznaky světové hospodářské krize, která propukla na podzim 1929 v USA. Příčiny tkvěly v překotném růstu výroby bez adekvátní poptávky a přeplněním finančních trhů - nadhodnocením akcií - což následně vyvolalo kolaps akciového trhu, určitě znáte tzv. černý pátek na newyorské burze 25. října 1929. Tato krize se záhy přelila do Evropy a začala být v Československu pocítována v roce 1930. V obci se tak objevují nezaměstnaní jak domácí, tak cizí hledající práci. Nezaměstnaní dostávali lístky od Okresního úřadu, tzv. almuženky, díky kterým si mohli koupit u místního obchodníka zboží.

Nárok na tuto státní podporu měl nezaměstnaný pouze nemajetný a jeden lístek byl na jeden týden a měl hodnotu 10 Kčs. Někteří nezaměstnaní, kteří byli organizováni v odborových organizacích, dostávali podporu tzv. gentský systém a to sice 90 – 120 Kčs týdně.

Československá ekonomika měla výrazně vývozní charakter, což průběh krize ještě více umocňovalo. Nejprve začala být pocítována v zemědělství, orientovaném především na vývoz cukru a obilných produktů. Dotkla se také drobných rolníků, kteří měli problémy s odbytem svých produktů - zvláště citelné to bylo ve východních částech země na Slovensku a Podkarpat-ské Rusi, kde v zemědělství pracovala velká část obyvatel. Jako stimul pro další ekonomický rozvoj Slovenska byl založen Národohospodářský ústav pro Slovensko. Krize se vzápětí přelila i do průmyslu. Vyvolala pokles výroby spojený s poklesem mezd a následným propouštěním či dokonce uzavíráním celých továren. Nezaměstnanost začala prudce vzrůstat, v době vrcholu krize v letech 1932-1933 činila více než 1 milion nezaměstnaných. V r. 1931 vzrůst nezaměstnanosti dostoupil vrcholu. Byly sníženy lístky a jedna almuženka platila na 14 dní. Lidé hledali práci v Praze, na Slovensku, živil se žebratou. Všude byl o práci hlásící se nadbytek, hlavně u řemesla, ale v zemědělství bylo pracovních sil nedostatek.

Přirozenou reakcí na propad ekonomiky a zhoršující se životní úroveň obyvatelstva byla vzrůstající podpora extremistických politických subjektů. Na levé části politického spektra to byla KSČ, kde po nástupu Klementa Gottwalda do čela v roce 1929 nastal proces zřetelné bolševizace a radikalizace - hlavním programovým východiskem strany se stal nesmiřitelný třídní boj. Větší nebezpečí pro stát však představoval vzestup fašistických skupin. Stalo se tak zejména po jmenování Adolfa Hitlera německým kancléřem 30. ledna 1933. K nejvýznamnějším fašistickým subjektům patřila Národní obec fašistická, založená v roce 1926, v jejímž čele stanul bývalý legionář (účastník bitvy u Zborova) Radola Gajda.

Počátkem roku 1934 proběhla další reorganizace vlády, kterou na protest proti devalvaci československé měny opustila národní demokracie, předsedou nadále zůstal Jan Malypetr.

V květnu téhož roku vypršel sedmiletý mandát prezidentu T. G. Masarykovi. V následné prezidentské volbě se jediným Masarykovým protikandidátem stal představitel tehdy již plně bolševizované a Moskvě podřízené KSČ Klement Gottwald. KSČ v souladu s postupující radikalizací vystoupila s heslem „Ne Masaryk, ale Lenin“ a v průběhu prezidentské kampaně a volby vyvolala excesy, v jejichž důsledku Klement Gottwald a další tři funkcionáři, aby se vyhnuli trestnímu stíhání, utekli do SSSR.

Rok po zvolení ve svých 85 letech 14. prosince 1935 abdikoval ze zdravotních důvodů prezident T. G. Masaryk. V ten den si pozval prezident republiky do Láňů předsedu vlády Dr. Milana Hodžu, předsedu poslanecké sněmovny Jana Malypetra a předsedu senátu Dr. Soukupa. Bylo jim přečteno prohlášení prezidenta o odstoupení z funkce. Když odjížděli, byla snímána z hlavní zámecké věže prezidentská vlajka. Ta byla poté vztčena na stožáru nad průčelím Kolovratského paláce v Praze, který byl sídlem předsedy vlády na znamení, že výkon prezidentské moci až do zvolení nového prezidenta přechází na vládu republiky podle čl. 60 tehdejší Ústavy. Rozhodnutí, že se vzdá úřadu, zrálo v prezidentu Masarykovi dlouho. Již dávno byl rozhodnut, že se vzdá, jakmile pocítí příznaky stárání. Když předseda vlády Dr. M. Hodža sděloval tuto zprávu veřejnosti v rozhlasu, byl národ smutný. „Vždyť T. G. Masaryk nebyl pouhým prezidentem. Demokracie potřebuje autoritu, mocí svého parlamentu, své demokracie jsme si tuto autoritu dali, protože jsme ji chtěli a právě proto jsme ji respektovali, tak jak to vyžadoval rozum a zvažování našich státních a demokratických zájmů a jak tomu chtěl příkaz našeho srdce.“

Když prezident odcházel z Hradčan, ale zůstal v Lánech, vzkázal lidu: „Dá-li Bůh, budu se na vás ještě trochu dívat, jak to vedete.“

Volba nového prezidenta byla tedy stanovená na 18. prosince 1935 a na zmíněný den byli dva kandidáti: Dr. Eduard Beneš, který měl významný podíl na vzniku ČSR a její zahraničně-politické orientaci směrem k západním demokraciím a byl doporučen prezidentem. Protikandidátem univerzitní profesor Dr. B. Němec, předseda Národní rady československé. Byla to volba velice dramatická, protikandidát se o půlnoci před volbou vzdal kandidatury. E. Beneše podpořili i komunisté, kteří svým hlasováním chtěli zmařit případné vítězství reakčních sil. Zvolení Dr. Beneše prezidentem se setkal s velkým nadšením. Stručný slib druhého československého prezidenta, který se dochoval v rozhlasovém archivu, byl už jen završením těchto dramatických událostí.

Umírá první prezident

Byla to klidná hvězdnatá noc z pondělka na úterý 14. 9. 1937 ticho lánského parku přerušoval jenom občasné slabé šešest kroků strážce na písčité cestě a šepot listů v malých závanec větru. A v tom tichu usíná navěky „zakladatel“ ČSR a „prezident Osvoboditel“ T. G. Masaryk. Na znamení smutku byl vyvěšen černý prapor na Obecním úřadě. V den pohřbu, 21. 9. se zvonilo i v naší obci. Pohřeb byl vyslán rozhlasem a mnozí lidé naslouchali. Občané upřímně želeli ztráty pana prezidenta a vzpomínali na něj. Byl to den tichý, smutný a jasný.

*T. G. Masaryk „zakladatel“ ČSR
a „prezident Osvoboditel“*

Prezident Osloboditel T. G. Masaryk byl pohřben na lánském hřbitově, kde již čtrnáct let odpočívala jeho milovaná manželka Charlotta.

Masarykovou hlavní zásadou bylo, že „demokracie je protivou aristokratismu“, a byl proto přesvědčeným stoupencem republikánského zřízení. Po tisíciletí monarchismu bylo štěstím pro novou republiku, že jejím prezidentem se stal právě on. Rozsáhlé vzdělání filozofické, historické a sociologické, znalost cizích zemí a jazyků, významná činnost vědecká a pedagogická, dlouholetá politická zkušenost stranická i poslanecká, odpor proti tomu, že „veliká většina lidí politicky činných se nedovede povznést nad sebe, nedovede se vyprostit z kleští nekritického egocentrismu“, vysoká osobní morálka, střídmy život a v neposlední řadě také důstojné, ba vznešené vzezření a vystupování - tím vším založil v české politické tradici příklad státníka, který pro jeho nástupce byl a dlouho ještě zůstane nedostižným vzorem.

Informace o životním příběhu prvního československého prezidenta Tomáše Garrigua Masaryka zůstávají neúplné i po jeho smrti. V Národním archivu je uchovávána zapečetěná obálka Masarykova syna Jana, která obsahuje vůbec poslední slova, jež prezident na smrtelné posteli 14. září 1937 pronesl. Do rozpečetění obálky zbývá v tuto chvíli ještě několik let. Veřejnost se o Masarykově poselství dozví až 19. září 2025.

V době stupňujícího se napětí jeho smrt jakoby symbolizovala nastávající události. Počátkem listopadu téhož roku oznámil Adolf Hitler na poradě v říšském kancléřství, že ČSR bude první objekt německého útoku. Dne 25. ledna 1938 byla nad naší obcí od půl osmé večer až do 11 hod. v noci viditelná polární záře velkých rozměrů. Sahala od východu přes sever až k západu, jako ohromná rudofialová clona prostoupena intenzivními bílými paprsky. Chvillemi intenzita záře slábla a pak zase rudla. Jev to byl nádherný a nikdo podobný zde neviděl. Pověra lidu usoudila brzkou válku. Jak již záře předpověděla, tak se i na podzim stalo.

Druhá československá republika (1938-1939)

V září byly nepokoje Němců v pohraničí proti naší republice. V důsledku toho byli povoláni někteří záložníci do zbraně. Když se situace zhoršila, byla 24. 9. 1938 provedena mobilizace všech záložníků do 40 let. Z naší obce narukovalo asi 21 záložníků. Všichni s odvahou a hrdostí bojovat za svobodu republiky. Vyhlášení mobilizace bylo již v 10. hod. večer předešlého dne z rádia. Druhý den byly vylepeny vyhlášky a ještě v tentýž den se rukovalo. Vlaky jezdily s vojskem na jejich vozech vlály praporky s kyticemi. Lidé pracující v polích při sklizni brambor a setí obilí je s jásotem zdravili.

MOBILIZACE - sbírka M. Marboe

Nemluvalo se o ničem jiném, než o hrozící válce s Německem.

Na 29. září 1938 byla do Mnichova svolána konference mocností, která měla rozhodnout o dalším osudu Československa - ovšem bez účasti jeho zástupců. Německo, Velká Británie, Francie a Itálie po půlnoci 30. září 1938 podepsaly dohodu akceptující všechny německé požadavky. Obsah mnichovské dohody byl ultimativně oznámen československému velvyslanci v Německu Vojtěchu Mastnému, který jej tlumočil pražské vládě a prezidentu republiky. ČSR musela od 1. do 10. října 1938 odstoupit všechna Německem požadovaná pohraniční území s tím, že ve vztahu k Polsku a Maďarsku bude určen další postup.

Prezident Edvard Beneš a vláda po konzultacích 30. září 1938 rozhodli, že podmínky mnichovského diktátu přijmou. Na nátlak Francie a Anglie Československo postoupilo část své republiky Německu, Polsku a Maďarsku. Bylo to prý z důvodů, aby byla odvrácena válka v Evropě. Když se to lid dozvěděl, proklínal vládu prezidenta Beneše, Anglii i Francii, nadával Rusku i Německu. A tak jak v roce 1918 lid radostí ze svobody jásal a plakal, tak 21. 9. 1938 žalem a zlostí nad ztrátou částí České země zase plakal a nadával, neboť od doby pobělohorské horšího ponížení a urážky se Českému národu nedostalo. Toto rozhodnutí znamenalo faktický konec existence ČSR.

Dne 5.10.1938 se prezident Beneš vzdal svého úřadu a zástupcem se stal armádní generál Jan Syrový. Prezident Beneš se rozloučil s národem rozhlasem, poděkoval národu a popřál mu mnoho zdraví a zanedlouho (22. října) odcestoval do Velké Británie (odtud pak směřoval do USA). Poté byla nařízena demobilizace vojska a záložníci se vraceli domů. Československá republika ztratila tímto část svého území, ale tehdy si ještě myslela, že zachránila miliony životů před hrozící válkou. Téhož roku se 28. října svátek republiky neslavil. Byly jen vyvěšeny vlajky. Tehdy měla republika 20 let. Tím začal život v naší druhé republice. Prací a šetrností a později likvidací všech politických stran.

Poté co byla ustanovena nová vláda a republika rozdělena na tři autonomní státy na země: České, Moravské, Slezské, Slovensko a Podkarpatskou Ukrajinu. Tím demokratická republika byla pozměněna na republiku spolkovou a zvolen byl prezident Emil Hácha. K tomuto kroku došlo již za nové politické konstelace 30. listopadu 1938, kdy Národní shromáždění velkou většinou prezidentem zvolilo coby „nezávislou“ osobnost bývalého předsedu Nejvyššího správního soudu dr. Emila Háchu.

Jak se později ukázalo, možnosti úspěšné obrany republiky byly minimální. Republika by svedla osamocené, nepochybně hrdinný boj proti mnohonásobné přesile - nepřítel by nejspíše utrpěl těžké ztráty při přechodu pohraničního opevnění, jehož systém ještě nebyl v roce 1938 zcela dokončen. Nelze však popřít obrovské odhodlání obyvatel a hlavně armády republiku bránit za každou cenu - tj. i za cenu jejího zničení, nepoddát a nevzdat se brutálnímu nátlaku. Otázka kapitulace a možné obrany ČSR v září 1938 tak v mnoha ohledech zůstává otevřená.

Nedáme se - 1938

Protektorát Čechy a Morava

Územně okleštěná Druhá československá republika vznikla v důsledku mnichovské dohody uzavřené evropskými mocnostmi - Německem, Francií, Velkou Británií a Itálií. Zhroutil se tak československý spojenecký systém budovaný od roku 1918 a orientovaný právě na Francii a Velkou Británii jako vítězné státy Dohody. V době své krátké existence byla Druhá československá republika fakticky vystavená na milost a nemilost sousednímu nacistickému Německu a také stále silněji směřovala k autoritativnímu režimu.

Smutnou událostí bylo, že 7. března byl zákaz oslav narozenin T.G.M. a 14. března 1939 odcestoval prezident ČSR Emil Hácha s ministrem zahraničí do Berlína. Zde jim bylo oznámeno, že následující den bude zbytek ČSR okupován německým wehrmachtem. Oba činitelé byli ze strany nacistických představitelů (především Hermanna Göringa a Adolfa Hitlera) vystaven brutálnímu nátlaku a výhrůžkám. Z tohoto nátlaku se prezident Hácha v průběhu jednání zhroutil a musely mu být podány povzbuzující prostředky. Zhruba hodinu po půlnoci 15. března 1939 Emil Hácha s okupací souhlasil.

Byl vyhlášen Protektorát Čechy a Morava. Říšským protektorem, byl jmenován Konstantin von Neurath. V ten den se od nás odtrhlo Slovensko a vyhlásilo samostatný stát.

Ve středu 15. března 1939 zavládl smutek, když od čtvrté hodiny ranní hlásil Český rozhlas, že v 6 hodin ráno německé vojsko začíná obsazovat naši zemi. V 8 hod ráno bylo viděno nad Řečanami první německé letadlo a odpoledne v 15 hod projel naší obcí první německý voják na motocyklu. Dotazoval se, kde je postavené vojenské skladiště. V dalších dnech také naši vesnici projelo více německých vojáků, ale lid jim nevěnoval už více pozornosti. Do Řečan pak přišli německí vojáci až 18. března 1939. Rozdávali letáky psané špatnou češtinou, vybízející obyvatelstvo ke klidu. Nikdo si jich nevšímal a také je nikdo nevítal. Na nádraží se ubytovali v čekárně třetí třídy a převzali hlídání tratě.

Občané museli úředně odevzdat zbraně a tršakaviny na obecním úřadě. Policejní hodina byla do 21 hod. Lidé se zásobovali zbožím a potravinami, které na ceně stoupalo. Na den 20. dubna úředně nařídili svátek, protože Adolf Hitler se dožívá 50 let. Museli být vyvěšeny říšskoněmecké prapory. Na konci dubna nám úředně zakázali pálení čarodějnic, což se moc nepovedlo, protože odpoledne se prohnala přes Řečany bouřka a blesk zapálil stavení č.p. 70. První květen byl v tichosti bez manifestací. V srpnu byly vylepeny první německo-české vyhlášky. Znamenalo to, že od prvního září se muselo konat zatemnění tak, aby žádné světlo nepronikalo ven. Pouliční světla také nesvítla. Zavedli se potravinové lístky s německo-českým textem. V říjnu se muselo oslavovat dobytí Varšavy německým vojskem. A 28. října nám bylo úředně zakázáno oslavit vznik republiky a nesměla se v ten den nosit černá kravata a klobouk.

Převážná část českého národa přijala nacistickou okupaci českých zemí 15. března 1939 s rozhořčeným nesouhlasem, který v řadě případů vyústil v demonstrace národního citění a otevřeného vzdoru. Ty se objevovaly zejména v počátečním období okupace, kdy nacistická odvetná opatření ještě nebyla tak brutální. Šířili se protinacistické a vlastenecké projevy, které měly různou formu. Byly strhávány nacistické symboly a vyhlášky, v kinech české obecní úmyslně rušilo promítání německých týdeníků kýčáním, dupáním apod. V hostincích a restauracích se masově zpívaly vlastenecké písně, častý byl také demonstrativní potlesk při pa-

sázích v divadelních představeních, které připomínaly slavné okamžiky národních dějin nebo příklady osobní statečnosti jednajících postav. Velké oblibě se těšily anekdoty zesměšňující nacisty a kolaboranty a úspěšná byla i „šeptaná propaganda“, která šířila mezi lidmi zprávy odposlouchané z vysílání zahraničního rozhlasu.

Okupací nastalo pro český národ jedno z nejtěžších období v jeho moderních dějinách. Hospodářské zdroje českých zemí byly nacisty bezohledně drancovány, jakýkoliv odpor byl tvrdě potlačován nacistickými bezpečnostními složkami, zejména gestapem. Odbojové hnutí vedlo doma i v zahraničí boj proti nacistické okupaci a za obnovení samostatného státu, existovala však i spolupráce s nacisty. Asi nejvýraznějším příkladem programové kolaborace s nacisty byl pozdější ministr protektorátní vlády Emanuel Moravec. Většina českého obyvatelstva - i když s okupací nesouhlasila - zůstávala po většinu okupace pasivní a snažila se zejména přežít. Osud českého národa v konečném důsledku závisel na výsledku 2. světové války.

Čechy a Morava měl sloužit i jako zásobárna pracovních sil pro německé hospodářství. Celkově se odhaduje, že v rámci tzv. totálního nasazení bylo na nucenou práci v Německu v průběhu války posláno asi 600 tisíc Čechů. Dramatický průběh měly události z 28. října 1939. Při příležitosti výročí vzniku Československé republiky se uskutečnily na řadě míst demonstrace proti nacistické okupaci. Na mnoha místech proběhly tiché vzpomínkové slavnosti, část zaměstnanců nenastoupila tento den do práce, v řadě škol se nevyučovalo, jinde přišli žáci a učitelé ve svátečním oblečení. K nejvýznamnějšímu vystoupení došlo v Praze, kde se manifestací zúčastnilo kolem 100 tisíc osob. Při střelbě do demonstrantů byl usmrčen dělník Václav Sedláček a těžce zraněn student medicíny pražské Univerzity Karlovy Jan Opletal, ten 11. listopadu 1939 na následky zranění zemřel.

Při jeho pohřbu došlo 15. listopadu 1939 k protestnímu vystoupení pražských vysokoškoláků, které nacistům posloužilo jako záminka pro represivní zákrok proti českým vysokým školám. V ranních hodinách 17. listopadu 1939 bylo jednotkami německé ochranné policie, SS a gestapa obsazeno a uzavřeno šest největších pražských studentských kolejí, přítomní studenti byli zatčeni a odvezeni do pankrácké věznice a do ruzyňských kasáren. Devět předních studentských funkcionářů bylo ještě téhož dne popraveno a asi 1000 pražských vysokoškoláků bylo odvečeno do koncentračního tábora Sachsenhausen-Oranienburg nedaleko Berlína.

A v dalším období docházelo i k radikálnímu omezování středního a základního školství. Už od základních škol se všichni žáci museli povinně učit němčinu, Veškerá označení obcí, ulic, veřejných institucí apod. musela být dvojjazyčná, přičemž německý text byl na prvním místě.

Pro český národ nastalo jedno z nejtěžších období v jeho moderních dějinách. Nastalo období druhé světové války.

Období okupace 1940-1946

Za druhé světové války se našli i mnozí lidé, kteří pomáhali ostatním v nouzi. Kromě starosty obce Labětín Františka Kurky (č.p.28), který jednal hlavně s německými úřady to byl také Čeněk Kalousek (č.p.70), který jezdil pro potravinové lístky nebo šatenky pro občany do Pardubic. O přerozdělování těchto lístků v přidělovém hospodářství se staral Josef Krejčí (č.p. 56) a Václav Loužil (č.p. 77). Tolik zodpovědnosti bylo přisouzeno těmto občanům tak, aby se nedostali do rozporu s nařízeními, neboť i tam byla možnost zatčení a vězení. Také se mlela mouka – vejražka, ale nemlela ji mlynářka. Byl to František Kvoch (č.p.75), který svou odvahou dokázal mírnit nedostatek potravin, či dokonce hlad za války. Mnoho lidí ze širokého okolí čekalo po nocích za živým plotem naproti za silnicí, aby se dočkalo koupi trochu mouky nebo výměny obilí a přitom svou kázní neohrozit život mlynáře. Nedočkal se zaslouženého důchodu, v padesátých letech byl mlýn uzavřen a on pracoval jako stavební dělník na výstavbě MKZ Chvaletice. Nemůžeme nevzpomenout na Františka Kalouska (č.p.10), který patřil k těm, co vlastnili dobrý radiopřijímač, na němž byla visačka „Poslouchání cizího rozhlasu je přísně zakázáno a trestá se smrtí.“ To mu ale vůbec nevadilo a při každé příležitosti, kdy měl dostatek času, se ozývala známá znělka „volá Londýn“. Bylo to od něho velice odvážné.

O rok později v 1940 obec dostala německé jméno RETSCHAN (ELBE). Hlídní železniční tratě převzalo od německého vojska české vládní vojsko a bylo ubytováno u pana Herrana, majitele Lesoškolek, jediného Němce v této obci. Když od něj dostali výpověď, ubytovali se do čekárny druhé třídy na nádraží a část vojska byla ubytována v hostinci „u Nařků“ u nádraží. Ve státní správě se vyžadoval úřední jazyk němčina. Byly zřizovány kurzy němčiny téměř po celou válku. Bylo to veliké trápení pro učitele i účastníky, protože každý věděl, že je to práce zbytečná a marná. Hned od začátku války se zavedlo tzv. vázané hospodářství a odběr potravin a jiných věcí pouze na lístky. Většinou se stejně všechno shánělo „pod rukou“, protože stanovené přiděly nestačily.

Obrat nastal až v roce 1941, kdy Německo napadlo Sovětský svaz. Byla to doba nadějí a očekávání, že se konečně změní vedení války. Lidé doufali za uzamčenými dveřmi a zatemněnými okny a dlouho do noci naslouchali zprávám z Londýna. Jednoho dne se našlo rozházeno po nádraží a okolí mnoho letáků z anglických letadel. Šly s nadšením z ruky do ruky, avšak bylo nutno dávat pozor na udavače, protože jediný trest za poslech cizího rozhlasu nebo předávání letáku byl trest smrti.

František Kvoch z č.p. 75 Labětín

Řečany nad Labem – Do Kouta - 1942

Sebevědomí Němců stoupalo až do r. 1942. Vítězili na všech frontách, ale konec roku přinesl první známku obratu – porážku Rommelovi armády. Na železnici se začínali množit sabotáže, zejména propagací hesla - sypte písek do ložisek a propichujte brzdové hadice.

Rok definitivního obratu a pozvolného pádu mocností OSY (nacistické Německo, Japonsko, Itálie) byl rok 1943. Především bitva u Stalingradu, kde upadlo 300 tis. německých vojáků do ruského zajetí. Češi nesměli v té době po setmění na ulici, prý proto, že jim zářili obličej. V tomto roce bylo v úřadech zavedeno německé úřadování, čímž byl vnášen zmatek do služby, protože většina zaměstnanců německy neuměla. Pan starosta Zelený, který byl železničním zaměstnancem, vystavoval odběrné lístky na potraviny pro Řečany a pro dvanáct okolních obcí. Každý měsíc byly dováženy potraviny do určitých obchodů a tady zboží bylo vybíráno ještě jednou. Tyto potraviny byly dávány do Pardubic do pracovny ke zlepšení výživy vězňů a část do ruského zajateckého tábora. To se dělo až do roku 1945. Na obecním úřadě, kdykoliv měla přijít německá kontrola, čekali se strachem, zda si nejdou již pro ně.

V roce 1944 byla fronta už v pohybu. Po ztrátě města Krivoj Rog na Ukrajině nemělo Německo dostatek manganové rudy. Tuto ztrátu měli nahradit manganové doly ve Chvaleticích. Navýšili těžbu až na 50 vagonů denně. Tehdy byla započata stavba vlečky do Chvaletic.

Rok zúčtování, rok velikého vítězství nad silami temna byl rok 1945. V lednu 24. projížděl zdejší železniční stanicí tzv. transport smrti. Byli to vězňové z Osvětimi Birkenau, kteří byli dále převáženi na západ, jak se blížila ruská fronta. Jeli v otevřených vozech za třeskutého mrazu, oblečení jen v trestaneckých pruhovaných mundůrech. Nesmělo se jim podat ani vody, protože doprovázející vojáci ihned stříleli. Zmrzlí byli vyhazováni z vagonů podél trati. Jeden z nich je pochován na trnáveckém hřbitově. Marně řečanští mezi nimi hledali své židovské

spoluobčany. Ti mezi nimi již nebyli. O pět dní později projížděli stanicí další čtyři transporty smrti. Bylo to stejně hrozné a stejně smutné. Dne 1. března zde zastavil transport ruských zajatců. S velikou láskou a vděčností snášeli lidé vše, co měli k jídlu. Vejce, maso, chléb, alkohol a krmili hladově zbědované ruské vojáky. Tři z nich zde zemřeli a jsou pochováni na zdechovickém hřbitově.

Když se válka chýlila ke konci, a ke konci posledního roku se prováděli převozy válečných zajatců, zejména ruských, se tak jednoho večera u Josefa Krále (č.p.38) objevil na dvoře zbědovaný muž mluvící rusky. Tomuto se podařilo vyskočit z vlaku a tak ujít pozornosti vlakové stráže. Schovával se u něj celý měsíc jak na půdě, tak i ve chlévě, než ho Josef Král vybavil potřebným proviantem a spolu odešli do prostoru Železných hor, tak aby se snažili navázat spojení s partyzány. Bohužel se spojení nepodařilo a tak to opakovali po několik týdnů, než se situace stala nebezpečnou. Uprchlého zajatce uchýlil do jiného stavení, tam se dočkal konce války, aniž bychom se dozvěděli o jeho dalším osudu. Josef Král za svou odvahu nečekal nikdy žádného uznání.

Dne 1. dubna přiletěli i k nám dlouho očekávaní hloubkoví letci tzv. kotláři. Provedli útok v počtu osmi anglických letadel na německý vojenský transport v Trnávce. Lid je pojmenoval tak, z důvodu, že při útoku střílely na parní kotel lokomotivy, kdy vlivem průstřelu docházelo k těžkému poškození a tím ke znehybnění lokomotivy a jejímu dlouhodobému vyřazení z provozu. Způsobovali tím nepříteli značné problémy v železniční dopravě. Protože exploze parního kotle či unikající horká pára mohla zabít osádku lokomotivy, stříleli mnohdy kotláři první dávku před vlak a dávali tak posádce čas na zastavení a únik také cestujícím do bezpečné vzdálenosti. Jako blesk z čistého nebe najednou udeřili zničující silou a zase zmizeli.

V Řečanech 13. dubna byl odstaven transport s konzervami a alkoholickými nápoji. Byl to evakuovaný vojenský sklad z Olomouce. Hlíдали jej kromě Němců také Arméni, bývalí ruští zajatci toho času v německých uniformách. Byli to lidé velice dobrosrdeční a tak se po dlouhé době pilo opět pravé šampaňské, kmínka i slivovice. Později byla na nádraží odstavena cisterna naplněná čistým lihem. Líh byl vypouštěn jednak německými vojáky, kteří zde projížděli a jednak obyvateli. Všechny konve stojící na nádraží sloužící k dopravě mléka o obsahu až 30 lit se ztratily, protože byly naplněny lihem a odneseny. Lidé plnili lihem putny, vany i kropící konve. V těchto dobách tento líh sehrál svou nepěknou úlohu a to zejména po příchodu ruských vojsk a natopil zde mnoho nepříjemností.

Od rána 5. května 1945 zaznívá v rozhlasě podivné a nezvyklé vysílání - české pochody. Byly vyvěšeny československé vlajky. Německým vojákům, kteří strážili odstavené transporty byly odebírány zbraně. Odevzdávali je většinou dobrovolně.

Občané vyzbrojeni puškami si dodali odvahy a táhli k obecné škole, aby také odzbrojili místní posádku. Velitel posádky byl však tvrdý voják, pruský hejtman a nehodlal kapitulovat. Telegrafem povolal z Přelouče posily, sedm německých tanků. Jeden z nich se postavil na nádraží a dělem mířil na dopravní kancelář. Odpor byl bohužel zlomen a německými vojáky byla na nádraží provedena domovní prohlídka. Nalezené zbraně byly zabaveny. Občané se rozprchli a zbraně většinou zahodili. Přednosta stanice byl eskortou odveden do obecné školy a postaven před stanný soud pro vzpouru. Rozsudek však již nebyl proveden, protože z rozhlasu z Prahy byly vysílány zprávy o německé kapitulaci. Večer byl propuštěn na svobodu.

Příjezd Rudé armády do Přelouče

Dne 12. května 1945 přijížděli ruští vojáci. Byli nadšeně vítáni a na křižovatce se podávalo občerstvení a květiny. Neměli však mnoho času na oslavy a po krátké zastávce odjízďeli dále.

Poslední dny druhé světové války byly plné naděje na svobodu ale také utrpení. Lidé ztratili své známé, zmizeli celé rodiny, republika byla zničená. Vítězství protihitlerovské koalice umožnilo obnovení československého státu, který se ale zároveň dostal do mocenské sféry Sovětského svazu. O dalším vývoji naší republiky si řekneme zase příště.

Z pamětních knih obce čerpal a článek sepsal Miroslav Tkáč

MLADÍ HASIČI V LABĚTÍNĚ

Rádi bychom se s Vámi podělili o několik postřehů a novinek z naší činnosti.

Scházíme se každou středu v Labětíně. V zimě rozvíjíme teoretické znalosti, např. uzly. Od jara trénujeme venku na hřišti, letní příprava je samozřejmě zajímavější. V loňském roce se nám podařilo za přispění sponzorů udělat nástřikové terče, aby byl trénink co nejvíce podobný opravdovým závodům. Také jsme se jedné závodů již zúčastnili v Kladruzech nad Labem. Spolu se staršími kolegy z SDH Labětín jsme obsadili první místo. Konkurence nebyla v naší kategorii velká, ale pohár za první místo jsme si odvezli.

V letošním roce se nový nábor uskuteční v květnu. Bude v rámci ukázky našich dovedností ve školním areálu ZŠ Řečany nad Labem. Předvedeme žákům i hasičské auto, které využíváme spolu se staršími kolegy z Labětína.

V červnu se po boku ostatních zúčastníme tradičních hasičských závodů v Labětíně. Musíme poctivě trénovat, abychom si neudělali ostudu.

Závěrem chceme poděkovat našim hasičům za předávání jejich zkušeností, všem fanouškům za přízeň a samozřejmě sponzorům, jimiž jsou: Milan Žák, Jan Zachar s.r.o., TSP s.r.o. a Pavliš a Hartmann.

*Na shledanou se těší mladí hasiči pod vedením
Petra Pohla*

TĚLOCVIČNÁ JEDNOTA SOKOL

Motto: Sportujeme, bavíme se,
bilancujeme....

Sportují všechny oddíly T. J.. Pokračuje zdravotní cvičení žen i aerobik. Cvičí děti z oddílu všestrannosti – připravují se na sokolský závod Zálesák, který bude 13. dubna. Cvičí i dospělí z oddílu všestrannosti. Hodinu zahajují rozcvíčkou, potom trénují volejbal a na závěr si zahrají zápas – dorost proti dospělým. V trénincích pokračují volejbalisté i florbalisté.

Nejen cvičíme, ale také se bavíme. V sobotu 13. ledna byly tradiční Šibřinky. Nebýt masek z Labětína, byl by sál proti ložskému roku poloprázdný. Proč – nevhodný termín, jiné akce, nemoc? Nevíme. Kapela ČEROS byla vynikající, všichni jsme se výborně bavili. Masky byly opět vydařené.

V sobotu 2. 3. se konala Valná hromada tělocvičné jednoty Sokol. Pozvání přijali zástupci Východočeské župy, starostka obce i velitel hasičů. V hospodaření jsme zůstali v kladných číslech, ovšem všechno se nám nepodařilo tak, jak jsme si plánovali.

V závěru jednání předal starosta spolu s místostarostou T. J. Čestné uznání za dlouholetou cvičitelskou činnost Haně Popkové a Ladislavě Lupínkové.

Bronzovou medaili jako uznání za obětavou činnost ve prospěch sokolského hnutí obdrželi od Sokolské župy Východočeské Ivan Kalousek st. a Jiří Karvánek. Medaili rovněž předal starosta T. J.

Připravujeme Dětský karneval na den 18. 3. Srdečně zveme děti i s jejich rodiči na tuto akci.

Letošní rok je opět sletový. Oslavy v Pardubicích začnou v sobotu 9. 6. s velkým doprovodným programem a 10. 6. proběhne vystoupení cvičenců se sletovými skladbami.

Eva a Ivan Kalouskovi

PREVENCE POLICE ČR – TÍSŇOVÉ LINKY

Čísla tísňových linek zná téměř každý, nicméně pokud se něco stane a člověk je ve stresu, ze zkušeností víme, že si v rychlosti nevybaví ani to, jak se jmenuje. Výše jsme zmínili číslo tísňové linky **policie a to číslo 158**. Pokud potřebujete pomoc **hasičů, volejte číslo 150**. **Zdravotnická záchranná služba má linku tísňového volání 155**. Rovněž je možné si přivolat pomoc voláním na **jednotné číslo evropského volání 112**. Nicméně doporučujeme, pokud potřebujete jen jednu složku z integrovaného záchranného systému (dále jen IZS), volejte přímo na tísňovou linku potřebné složky. Číslo 112 se využívá především v případech, že potřebujete na místo dvě a více složek IZS. Tiskový mluvčí Zdravotnické záchranné služby Pardubického kraje Bc. Aleš MALÝ, DiS. naše tvrzení podporuje a doporučuje: „Při zdravotních komplikacích, kdy akutně potřebujete pomoc záchranné služby, volejte přímo linku 155 a eliminujte tak být sebemenší časové prodlevy při spojování hovorů z linky 112 na naše vyškolené operátory na lince 155“. Existuje i linka tísňového volání policie pro neslyšící, kde operační důstojník komunikuje s osobou, která potřebuje pomoci formou SMS zpráv. Tato linka má číslo 603 111 158. A úplným závěrem můžeme uvést malou zajímavost - dětem jako mnemotechnickou pomůcku zapamatování tísňových linek uvádíme pomůcky, jak si pamatovat poslední číslo z tísňové linky a to, u linky:

158 – osmička evokuje pouta používaná policisty,

155 – pětka evokuje nafouknuté bolavé břicho

150 – nula představuje rybník plný vody, kterou hasiči hasí požáry.

Přejeme krásné jarní dny!

*por. Ing. Markéta JANOVSÁ
tisková mluvčí policie Pardubického kraje*

LIDSKÝ HYENISMUS – PODVODY PÁCHANÉ NA SENIORECH

V minulém článku jsme vás seznámili s tísňovými linkami. Nyní se zaměříme na rady pro poměrně ohroženou skupinu obyvatel a to na **seniory**. Senioři jsou pro podvodníky snadnou kořistí, a proto se často stávají obětmi především majetkové trestné činnosti. Výjimkou v dnešní době bohužel není ani domácí násilí páchané na seniorech, o kterém však budeme psát až příště. Dnešní článek je věnován jak seniorům, tak i jejich rodinám, protože z našich zkušeností víme, že právě děti, vnoučata a široká rodina může seniorům pomoci nestát se obětí podvodníků.

Podvody páchané na seniorech jsou poměrně latentní trestnou činností. Okradení se stydí a raději to nikomu neřeknou a to ani v rámci rodiny. Pachatelé jsou však čím dál sofistikovanější, nezanechávají za sebou žádné stopy a pro kriminalisty je těžké je dopadnout. Hlavním důvodem

proč si pachatelé vybírají starší osoby je ten, že senioři jsou osamělí, důvěřiví, rádi a pozorně naslouchají, mají minimum kontaktů s okolím, jsou méně ostražití, tělesně slabší a proto se i hůře brání jakémukoliv útoku. Podvodníci zacházejí tak daleko, že se nejen dostávají do blízkosti seniorů, ale i do jejich obydlí, kde je následně připraví i o celoživotní úspory. My jako policie se snažíme této trestné činnosti předcházet, vytváříme preventivní programy, pořádáme besedy a přednášky, distribuujeme letáky, cílíme na tuto ohroženou skupinu lidí, nicméně bohužel trestných činů páchaných na seniorech nijak výrazně neubývá.

Co se týká **pachatelů této trestné činnosti** – již v názvu článku jsem se nazvala lidskými hyenami, protože parazitují na dobrosrdečnosti, vstřícnosti a občas i částečné nemohoucnosti starších lidí. Podvodníci jsou velice výřeční, na první pohled působí sympaticky, mile, jsou schopni bez problémů navazovat kontakty. Své podvody mají velice dobře připravené, ne zřídka pracují ve skupince alespoň dvou lidí, pachatelkami bývají i ženy. Nelze říci, že by se jednalo o nevzdělané jedince, pachatelé mají intelektuální schopnosti, snaží se působit vzdělaně, používají slova, kterým senioři nerozumí. Tito pachatelé jsou schopni rychlé improvizace, přizpůsobí se okamžitě situaci, dokáží odhadnout svoji oběť a snadno si získávají důvěru. Co mají pachatelé společného, jsou opakující se legendy, se kterými bývají stále úspěšní.

O jaké **LEGENDY** se jedná a na co si máte dát velký pozor? Tak v první řadě to je legenda VRÁCENÍ PENĚŽ či požadování NEDOPLATKU za různé energetické služby – voda, plyn, elektřina. Zde bychom rádi upozornili, že žádná energetická společnost nevybírá ani nevrací peníze v hotovosti!!! Obavy seniorů, že by jim byla okamžitě vypnuta elektřina, voda či plyn pokud by na místě v hotovosti nezaplatili, jsou mylné. **Nikdo vám domů žádný přeplatek za energii nepřinese a nikdy za tyto služby neplatíte nikomu v hotovosti u vás doma!** Nejčastěji v těchto případech jde podvodníkům o to, aby viděli, kam si jdete pro peníze (ať na zaplacení údajného nedoplatku nebo na rozměnění peněz). Poté se vám snaží vloudit do domu a peníze ukrást. Do vašeho domu se dostanou tak, že vy nedovřete dveře nebo si vymyslí, že mají žízeň nebo potřebují na toaletu. S tím souvisí i další podvodné jednání, kdy pachatelé vydávající se za pracovníky energetických společností nabízí PŘEPISÁNÍ SMLOUVY s tím, že za tento přepis smlouvy musíte zaplatit. **Nic neplatíte v hotovosti a nikoho si domů nepouštějte!** O případných změnách ve smlouvách se poraďte s rodinou, příbuznými, sousedy a podobně. **Nikdy se nenechte donutit cokoli okamžitě podepsat!** Požádejte o čas na rozmyšlenou. Další trik podvodníků je, že si jdou opsat stav vodoměru, plynoměru apod. V těchto případech si ověřte, že se opravdu jedná o pracovníka energetické společnosti. Nechte si přes panoramatické kukátko nebo přes pootevřené dveře zabezpečené bezpečnostním řetízkem předložit služební průkazy pracovníků uvedených společností a případně si jejich totožnost ověřte (než je pustíte do domu či bytu) u konkrétní společnosti. Jistě máte i možnost stav měřáku napsat na lísteček a dotýcným ho předat u dveří, následně zatelefonovat nebo poslat mailem do příslušné firmy. Další možností je, pokud se energetici ohlásí předem, požádat někoho z rodiny nebo souseda, aby v době, kdy má cizí osoba přijít, byl s vámi doma. To, že má cizí osoba na sobě montérky s nějakým nápisem firmy ještě neznamená to, že se nejedná o podvodníka. **Vaší povinností není, pokud si nejste jisti, pustit do bytu cizí osobu!** Jak se říká váš dům je váš hrad, vaše soukromí a nikdo nemá právo vám ho narušit.

V rámci Pardubického kraje jsme v průběhu let zaznamenali i další legendu a to vydávání se podvodníků za ZAMĚSTNANCE STAVEBNÍHO BYTOVÉHO DRUŽSTVA. Převážně seniorům podvodníci nabízelí výměnu starších kuchyňských linek nebo výměnu zámků za lepší, bezpečnostní.

Další poměrně častou legendou podvodníků je, že se vydávají za KAMARÁDA NĚKOGO Z VAŠÍ RODINY. Tady je jejich nejčastější „pohádkou“ to, že někdo z rodiny měl dopravní nehodu, porouchalo se mu auto, ztratil peněženku, zastavili ho policisté a podobně, on u sebe nemá peníze a tak si poslal kamaráda za vámi, abyste mu pomohli. Onen kamarád je však podvodník. Zde máme několik rad. Nikdy vy sami nesdělujte nikomu cizímu jméno svého příbuzného, naopak se zeptejte vy jeho na jméno a příjmení údajného příbuzného, který je v tísní. Pokud podvodník zazvoní u vašich dveří nebo vás potká před domem, nikdy ho nezvěte dovnitř do domu nebo bytu. Řekněte mu, ať počká venku a pokud máte tu možnost, spojte se telefonicky s tím, komu máte údajné peníze poslat. Pokud se mu nedovoláte, zkuste kontaktovat někoho z rodiny. Pokud i tam budete neúspěšní, **v žádném případě vám nedoporučujeme cizím osobám předávat peníze!** Dbejte i na to, abyste nenechali pootevřené dveře, aby vám zloději nevnikli do domu. Podvodníci se snaží, abyste podlehli stresu a iluzi, že někdo z rodiny nebo rodinný přítel je v obrovských problémech a tlačí vás k vydání jakékoliv finanční hotovosti. Nedejte se, jsou to vaše peníze! V těchto případech vás můžou podvodníci kontaktovat i telefonicky, přes pevnou linku. V současné době mají pevné linky především starší občané, a tak si podvodníci v telefonních seznamech hledají osoby například i podle archaických jmen (například Anežky, Boženy, Marie apod.). V seznamu samozřejmě zjistí i adresu, kam za vás následně přijdou.

V neposlední řadě musíme zmínit i legendy **PODOMNÍCH PODEJŮ A NÁKUPŮ**. V poslední době není výjimečné, že **obce zakazují podomní** prodej místní vyhláškou. Pokud si nejste jisti, jak je to u vás, obraťte se s dotazem na váš obecní úřad. Jestliže u vás je podomní prodej zakázaný a někdo se bude snažit vám cokoliv prodat, můžete kontaktovat státní policii na lince 158 nebo i městskou policii. Obě tyto složky mohou prodejce pokutovat, neboť se prodejci dopouští přestupku porušení místní vyhlášky. Podvodníci v těchto případech nabízejí široký sortiment zboží a služeb jako jsou potraviny, kožešiny, nádobí, kosmetiku, pojištění, knížky atd. Zároveň nabízejí i výkup starého nábytku, oblečení, starožitností apod. Nenechte se zlákat výhodnými nabídkami nebo tím, že se zbavíte starých nepotřebných věcí a ještě vyděláte.

Když jsme hovořili o výhodných nabídkách, musíme se dotknout ještě dalšího tématu a to jsou hromadné **VÝLETY NA PRODEJNÍ AKCE**. Akce, které se tváří jako výlet za kulturou s obědem, večeří nebo kávou a tam vám prodejci nabízejí různé zboží – deky, nádobí a tak podobně. Zde bychom na vás apelovali, abyste se takovým akcím buď úplně vyhnuli, nebo se tam potom v žádném případě nenechali donutit pod nátlakem k podpisu jakýchkoliv smluv a dokumentů. Pokud by na vás byl na místě vyvíjen nátlak, můžete přímo z místa zavolat policii. Těmito případy se média poměrně rozsáhle zabývala a tyto podvodníky nazývala příznačně „šmejdi“. Prodejci jsou velmi dobrými psychology, povídají si s vámi, jsou „sladci jako med“, ale ve chvíli, kdy není po jejich, a vy odmítnete nákup zboží, začnou být zlí, nepřijemní a začnou vás slovně napadat. Bohužel často mívají velice dobře právně ošetřené smlouvy, od

kterých je velice těžké odstoupit (pokud to je vůbec možné).

Nemalou část problémů si senioři vytvoří i sami tím, že se, ač možná nechtěně, zavážou k PLNĚNÍ NĚJAKÉHO ZÁVAZKU TELEFONICKY. V tomto případě se nejedná o kontakt s podvodníky, ale o to, že senioři si s někým rádi popovídají, nechají se operátory různých společností přesvědčit o výhodnosti nabídky a neuvědomují si, že i ústně uzavřený závazek může být soudně vymahatelný. Naše rada proto zní, pokud nic nepotřebujete, není vaší povinností přijímat telefonní hovory od cizích lidí. Můžete odmítnout jejich monitorované hovory a telefonát striktně ukončit.

A rada pro seniory, jak se nastat obětí podvodníků? Chraňte si své soukromí, nesvěřujte se s osobními věcmi cizím lidem. V žádném případě nepouštějte cizí osoby do domu či bytu. Nedávejte se do hovoru s cizími lidmi. Udržujte dobré sousedské vztahy a případně sousedy požádejte o pomoc. Pořídte si panoramatické kukátko nebo řetízek na dveře. Neotevírejte automaticky dveře, když nevíte, kdo je za nimi. Nejlepší je peníze ukládat do peněžních ústavů, a pokud je již máte doma, uschovejte je na několika různých místech. Důležitá telefonní čísla mějte viditelně blízko telefonu, abyste mohli případně rychle zavolat pomoc.

V článku jsme jistě neobsáhli všechny možné druhy podvodů, které mohou seniorům ztížit život, nicméně jsme se snažili nastínit nejčastější triky podvodníků. Pokud byste potřebovali pomoci, můžete se kromě policie obrátit i na krizovou linku pro seniory, která je v provozu 24 hodin denně a je poměrně vytížená – její číslo je **800 157 157**. Volání na linku je zdarma.

Pokud byste měli v rámci klubu seniorů či obce zájem o takovou besedu, můžete se na nás obrátit a my v rámci svých možností rádi přijedeme, předáme rady, zkušenosti a poradíme, jak se v určitých situacích zachovat.

Krásné dny přeje

*por. Ing. Markéta JANOVSKÁ
tisková mluvčí policie Pardubického kraje*

PRANOSTIKY PRO DUBEN AŽ ČERVEN

DUBEN

„Aprílový dešť zvěstuje, že bude mokrý květen, „ říká jedno pořekadlo a druhé, jakoby se nechumeli-lo: „Je-li v dubnu krásné a povětrí čisté, bude květen nepřijemný jistě. „ Pak se spoléhejte na pranostiky. Ovšem je-li mokrý duben, pak má být hojnost ovoce. Dubnové bouřky zvěstují mokré léto.

Velikonoční pořekadla asi mnoho záruky neskýtají, vždyť velikonoce jsou pohyblivým svátkem, ale pamatujte: „Na Zelený čtvrtek zasívejte hrách. Velký pátek deštivý, dělá rok žízňivý. Na Bílou sobotu dobře sázeti stromy, hlavně štěpy, budou úrodné. Prší-li na Hod Boží velikonoční, bude málo píce.“

Svatý Jiří (24. dubna) přináší také mnoho pořekadel: Na sv. Jiří vylézají hadi a štíři. Když je na sv. Jiří mráz, bude i pod křovím oves.

KVĚTEN

V máji hřímoty nedělají trampoty „ oznamuje pranostika a dodává, že „ Máj má býti chlad-ný, ale ne studený.“ O včelách se říká „Roj, který se v květnu rojí, ten za fůru sena stojí, v červnu rojení nestojí za zvonění.“

Prší-li hned první den května, bude později sucho a neurodí se sena. Ovšem prší-li o Filipo-jakubské noci (těž 1. května), pak bude úrodný rok.

Trochu podivně zní pořekadlo „ Pan Ser-boni pálí stromy.“ Jistě si to dáte dohromady, že se jedná o Pankráce, Serváce a Bonifáce (12. – 14. května)

Ten, kdo na sv. Jana Nepomuckého seje len, dočká se podle pranostiky stébel celý loket dlouhých. Prší-li na letnice (25. května), slibují se tučné vánoce.

ČERVEN

„ V červnu deštivo a chladno, působí neúrodu snadno,“ říká se. Ostatně se říká, že „Netřeba v červnu o déšť prositi, přijde sám, jakmile začneme kositi.“

A o včelách se v červnu říká, že chtějí stavět. Bude-li hned první den v měsíci pěkné počasí, pak má být úrodný rok. O Medardovi ani není třeba mluvit. Když prší 8. června, prší pak 40 dnů.

Vinaře potěší sv. Barabáš (11. června): Plačtivý Barabáš, - úroda na vinicích. Na sv. Víta (15. června) celou noc svítá.

Dalších čtyřicet dnů deště slibuje tato pranostika: Prší-li na sv. Gervaise a Protaze (19. června), po čtyřicet dní se deštivé počasí ukáže. Před sv. Janem (24. června) modlí se o déšť, po Janu přijde bez modlení. Pamatujte, že včelí roje, které spadly před sv. Janem Křtitelem, jsou ty nejlepší. Jak o Janu Křtiteli, tak o sv. Michaelovi. Prší-li na Jana Křtitele, pršívá tři dny celé, je-li bez deště, bude pěkně ještě.

Na 26. června jsme našli tuto pranostiku: Sv. Jan Burian mlátí bez cepů. O den později: prší-li na Ladislava, déšť po sedm týdnů trvá. A co Petr a Pavel?

„ Na Petra a Pavla den jasný a čistý, rok úrodný bude jistý“. Je-li od Petra až do Vavřince parno, bývá v zimě dlouho studeno.

Hana Popková, zástupitelka

ZÁKLADNÍ ŠKOLA

Beseda se spisovatelkou

V letošním školním roce začal pracovat na naší škole čtenářský klub. Schází se v něm ve svém volném čase žáci 2. - 5. tříd.

Na úterý 16. 1. se všichni moc těšili. Přišla mezi nás místní rodačka paní spisovatelka Marcella Marboe Hrabincová. Přivítala se s dětmi a poté nám představila své knížky. Děti se zaujetím poslouchaly, ale i samy se zapojily do autorského čtení z knihy Zrzoun, hrdina dvou světů. Na řadu přišly také dotazy a zajímavé odpovědi. V závěru paní spisovatelka darovala svou knihu nejaktivnějším chlapcům.

Všichni ostatní se zúčastnili autogramiády a odnesli si podpis autorky, který jim vždy bude připomínat dnešní pěkné odpoledne.

J. Vohralíková, M. Bankoová

Besedy s MP Přelouč

V prvním lednovém týdnu proběhly ve 4. třídách besedy na téma „Nástrahy internetu“, které pro naše žáky připravila městská policie z Přelouče. Žáci se zabývali tím, co dobrého jim v současné době může internet (ať už v telefonu, tabletu či PC) nabídnout, ale zároveň byli vedeni k tomu, aby si také uvědomili, jaká rizika a nástrahy každodenně přináší. Součástí besed bylo i seznámení žáků se skutečnými příběhy, které policie v minulosti řešila. Hlavní roli v nich hrála např. kyberšikana nebo pokusy o zneužívání (osobních údajů, fotografií apod.)

Veronika Danielová

Ochutnávky exotického ovoce

Firma BOVYS, se kterou již dlouhodobě spolupracujeme v projektu Ovoce do škol, připravila po návštěvě Bovýska další doprovodný program, který se tentokrát týkal všech žáků naší školy.

V úterý 20. února jsme obdrželi dodávku exotického ovoce i zeleniny a informační letáky o způsobu jejich konzumace. Žáci tak mohli ochutnat mango, nashi, karambolu, granátové jablko, pomelo, různé odrůdy jablek, kiwi, blumy, bílou ředkev atd. Na nižším stupni celá ochutnávka vyžadovala pomoc paní učitelek, které dětem ovoce připravily - oloupaly, očistily, nakrájely. Na druhém stupni se pak žáci podělili nebo si vylosovali propagační letáky a podle nich si vybrali konkrétní druh ovoce nebo zeleniny.

Některé druhy ovoce žáci ochutnali vůbec poprvé a z jejich reakcí mohu říci, že velkou oblibu si získaly šťavnaté NASHI (chuť připomínající hrušku, tvarem jablko) a sladká zrníčka granátového jablka.

V. Danielová

Řečanský Slavík 2018

V pátek 2. března proběhl na naší škole další ročník pěvecké soutěže Řečanský Slavík.

Letos se soutěž konala pro všechny děti naší základní školy. Soupeřilo se v sólovém zpěvu a vystoupení duetů celkem v šesti kategoriích podle věku. Soutěž byla rozdělena do dvou bloků, kdy v první části soutěžily děti z prvního stupně a v druhé části z druhého stupně.

Celkem se na pódiu vystříдалo 57 zpěváků a zpěvaček, na prvním stupni to bylo 43 zpěváků, na druhém 14 zpěváků. U menších dětí převládaly lidové a dětské písničky, u těch starších

jsme měli možnost slyšet písně různých žánrů. Zazněly skladby v češtině, ale také ve slovenštině, angličtině.

Výkony hodnotila čtyřčlenná porota, ve které usedly: paní zástupkyně Naďa Doubravová, paní učitelka Soňa Borovičková, paní vychovatelka Leona Šenková a během celého dne se v porotě vystřídali i vítězové minulého ročníku. Porota neměla vždy lehký úkol, protože výkony byly leckdy vyrovnané a o vítězství rozhodovaly maličkosti.

Celou soutěží nás prováděli dva moderátoři z 9. třídy, Dominika Banková a Matěj Kubín, kteří svou roli zvládli velmi dobře. Během soutěže vystoupily naše malé mažoretky a také taneční kroužek. Zpívala i paní vychovatelka Leona Šenková. Pěvecký sbor Myšáci se postaral o rozezpívání nejmenších zpěváků. Vítězové dostali krásné ceny, za které děkujeme paní učitelce Pušové, nádherné diplomy, které připravila paní učitelka Jana Vohralíková, vítězové si i letos odnesli krásné keramické slavníky od pana ředitele Zemánka a umístění v soutěži mohli všichni sledovat na promítacím plátně, o které se postarala paní učitelka Veronika Danielová.

Všem pomocníkům děkuji za hladký průběh soutěže, myslím, že jsme si to letos opět všichni užili a budeme se těšit zase za rok. A jak to tedy dopadlo?

Sólo 1. – 2. třída

- 1.místo Klárka Jedličková
- 2.místo Karolínka Obešlová
- 3.místo Kamilka Rychtaříková

Duo 1. – 2. třída

- 1.místo Dominik Švejek, Kamila Rychtaříková
- 2.místo Klárka Jedličková, Daniel Týč
- 3.místo Magdalena Listoňová, Karolínka Chvojková

Sólo 3. – 5. třída

- 1.místo Valentýna Vaňková
- 2.místo Magdalena Sobotková
- 3.místo Tereza Balhárková

Duo 3. – 5. třída

- 1.místo Alice Urválková, Ema Žáková
- 2.místo Elizabeth Terziu, Kateřina Radilová
- 3.místo Magdalena Sobotková, Anička Nováková

Sólo 6. – 9. třída

- 1.místo Zuzana Richterová
- 2.místo Nicol Hlaváčková
- 3.místo Tomáš Pohl

Duo 6. – 9. třída

- 1.místo Sandra Brandová, Nicol Hlaváčková
- 2.místo Maruška Rychecká, Tereza Radilová
- 3.místo Eliška Kurková, Nikola Trojanová

Všem vítězům blahopřejeme a těšíme se na další ročník Řečanského Slavníka v roce 2019.

M. Nováková

Svět ve 3D

Ve dnech 27. a 28. února se žáci I. i II. stupně zúčastnili interaktivní výstavy prostorového vidění s názvem Svět ve 3D, kterou připravili pořadatelé z Křetína přímo u nás ve škole.

Čtyřicetičlenné skupiny žáků se v průběhu dvou vyučovacích hodin dozvěděly více o tom, proč vidíme prostorově, poodhalily tajemství vzniku 3D filmů a obrázků, virtuální reality i hologramů. Velký zájem a nadšení bylo patrné u promítání 3D filmu, díky pasivním 3D brýlím jsme se stali součástí podmořského světa a ti starší se mohli proletět vesmírem.

V druhé části výstavy si žáci vše prakticky vyzkoušeli – natáčelo se pomocí stereoskopické kamery, navštívili jsme svět virtuální reality, svezli se na horské dráze apod.

Pro všechny to byl jistě netradiční zážitek spojený se zábavným dopolednem.

V. Danielová

Výtvarná soutěž

Začátkem ledna proběhla ve všech odděleních družiny výtvarná soutěž na téma

LEDOVÉ KRÁLOVSTVÍ. Z prací žáků jsme vytvořili v přízemí školy výstavku. Vítězi v jednotlivých kategoriích se stali: Ondřej Venc, Elenka Křivková, Anička Bulánková a Veronika Kasalová.

Karneval ve školní družině

V únoru se ve všech odděleních družiny uskutečnil karneval. Proběhly různé soutěže, taneční hry a samozřejmě vyhodnocení nejzdařilejších masek. Všichni si karneval užili.

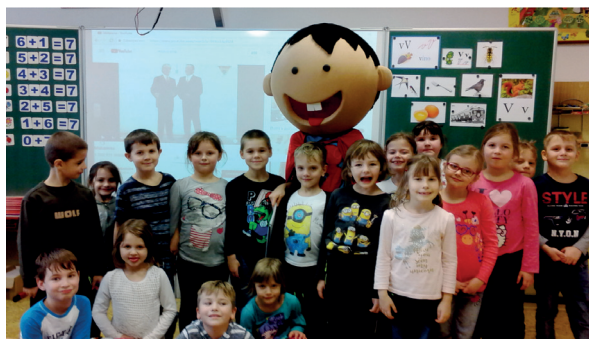
J. Andrlíková

Ovoce do škol

Každé úterý přiváží do naší školy firma Bovys vitamínové potěšení pro žáky I. i II. stupně. Druhá nabídka ovoce i zeleniny je velice široká, závisí na daném období a zahrnuje i exotické plody spolu s informacemi o jejich původu a možnosti zpracování. Jako doprovodný program pro I. stupeň nám firma Bovys nabízí návštěvu maskota „Bovýska“ a zasílá pomocné výukové materiály s tématy zdravé výživy (pexesa, omalovánky, demonstrační karty apod.). Zejména příchod Bovýska bývá velkým překvapením pro naše nejmenší, pro prvňáčky, i když jeho návštěva v tomto školním roce rozveselila také žáky 2. a 3. tříd.

Postřehy z 1. třídy

Ve čtvrtek 11. ledna začala docela normální hodina psaní v naší první třídě. Po chvíli se však ozvalo zaklepání na dveře, což by nebylo tak divné, kdyby se ve dveřích neobjevila podivná postavička s velkou hlavou a obrovským úsměvem. Po chvíli překvapení jsme poznali Bovýska, kterého známe z džusíků.

Bovýsek si pro nás připravil několik hádanek, poznávali jsme ovoce a zeleninu, zopakovali jsme si, jak je důležité jíst ovoce i zeleninu. Pochlubili jsme se, že i naše maminky nám připravují ovoce a zeleninu na svačinku. Bovýsek nám také přinesl moc pěkný dárek česko-anglické PEXESO ovoce a zeleniny.

Před rozloučením jsme se s Bovýskem vyfotili. Setkání se nám moc líbilo a doufáme, že se s Bovýskem zase brzy uvidíme.

V. Danielová, A. Pušová

Kyberšikana

Kyberšikana je formou agrese, která se uplatňuje vůči jedinci či skupině osob s použitím informačních a komunikačních technologií (počítačů, tabletů, mobilních telefonů a dalších moderních komunikačních nástrojů) a ke které dochází opakovaně, ať už ze strany původního agresora či dalších osob- tzv. sekundárních útočníků (např. opakované sdílení nahrávky, opakované komentování apod.).

Ačkoli je kyberšikana zpravidla definována jako činnost záměrná, může vzniknout i nezáměrně – např. jako nevhodný vtip, který se v on-line prostředí vymkne kontrole.

Kyberšikana je často zaměňována s tzv. on-line obtěžováním. Termínem on-line obtěžování označujeme jednorázové útoky, jejichž dopad je pouze dočasný. „Opravdová“ kyberšikana musí splňovat zejména kritéria opakovanosti, musí být dlouhodobá a musí být vnímána jako ubližující. Oběť se pak nedokáže útokům účinně bránit, existuje mocenská nerovnováha.

Šikanování včetně kyberšikany je mimořádně nebezpečná forma násilí, která ohrožuje naplňování zásad a cílů vzdělávání ve škole a školském zařízení. Na rozdíl od jiných druhů násilí, se kterými se lze setkat ve školním prostředí, je šikana zvlášť zákeřná, protože často zůstává dlouho skrytá. Tak i při relativně malé intenzitě šikany může u jejích obětí docházet k závažným psychickým traumatům s dlouhodobými následky a k postupné deformaci vztahů v kolektivu. Podle šetření Univerzity Palackého v Olomouci z roku 2014 se s kyberšikanou setkalo každé druhé dítě, nyní se statistiky pohybují kolem 60%. Z šetření České školní inspekce z roku 2016 vyplynula obdobná čísla. S celosvětovým rozvojem informačních a komunikačních technologií bohužel počty případů souvisejících s kyberšikanou rostou.

(zdroj časopis Prevence, leden 2018)

Mnoho lidí si myslí, že při vstupu do internetového světa mají naprostou anonymitu. Což je velký omyl – téměř vždy se dá pomocí různých metod internetový uživatel vystopovat. Hodně uživatelů si to neuvědomuje, takže permanentně vstupují do nebezpečí tím, že na chatech nebo diskuzích ostatní uživatele urážejí, vysmívají se jim nebo se o nich vyjadřují vulgárně. Z těchto konfliktů pak vznikají tzv. flame war, které mnohdy přerostou v osobní hackerské spory, ohrožující počítače všech účastníků.

Je třeba si uvědomit, že v internetovém světě bychom se měli chovat podobně jako ve světě reálném, tedy jako civilizovaní lidé. Za tím účelem existuje netiketa, pravidla slušného chování na Internetu.

Pravidla:

Nezapomínejte, že na druhém konci jsou lidé, nikoli počítač. To, co napíšete, byste možná dotyčnému nikdy do očí neřekli.

Dodržujte obvyklá pravidla slušnosti normálního života. Co je nevhodné v obvyklém životě, je samozřejmě nevhodné i na Internetu.

1. Zjistěte si taktně, s kým mluvíte. Internet je přístupný lidem z celého světa a v každé zemi platí jiná morálka. Co je dovolené na americkém chatu, nemusí být dovolené na arabském a to platí o všech podobných skupinách. Politika, náboženství a podobné problémy by proto měly být diskutovány s maximálním taktem a v mezích slušnosti.

2. Berte ohled na druhé. Ne každý má tak dobré internetové připojení jako vy. Neposílejte proto zbytečně velké e-mailové zprávy a posíláte-li přílohy, komprimujte je. Při posílání velkých obrázků, např. na diskusní server, využívejte funkci náhledu obrázku.

3. Je vhodné psát s diakritikou. Vyvarujete se tak nedorozumění. Nekomolte rodnou řeč. Toto je obzvlášť důležité, protože se jinak dopustíte faux-pas. Pokud jste z nějakého důvodu nuceni psát bez diakritiky, snažte se používat správný pravopis. Nebudte grobián, nezveřejňujte nepravdivé nebo i pravdivé, ale choulostivé informace.

4. Pomáhejte v diskuzích. Pokud má někdo v diskuzi nějaký problém, odpovězte mu, pokud znáte odpověď. Někdo jiný zase pomůže vám. Platí zásada: „Napřed poslouchej, pak piš.“

5. Respektujte soukromí jiných. Pokud vám omylem přišla zpráva, která vám nepatří, je vhodné ji smazat a taktně upozornit odesílatele na jeho chybu.

6. Nezneužívejte svou moc či své vědomosti. Pokud jste správce serveru, máte sice přístup k poště ostatních, ale nemusíte ji neustále kontrolovat jenom tak z nudy.

7. Odpouštějte ostatním chyby. I vy je děláte. Nevysmívejte se jim a nenadávejte za ně.

8. Nešířte hoaxy. Zahrnují Internet. Pokud vám přijde hoax, zdvořile upozorněte jeho odesílatele, že takové jednání je nevhodné.

9. Nerozesílejte spam a reklamu.

10. Neporušujte autorská práva.

(zdroj wikipedia.cz)

ZÁPIS DO MATEŘSKÉ ŠKOLY

pro školní rok 2018/2019

Vyplněnou přihlášku zájemci přinesou v úterý 15. května 2018
v době od 14:30 hod. do 16:00 hod.
do mateřské školy vedoucí učitelce.

„ODPOLEDNE OTEVŘENÝCH DVEŘÍ“

se uskuteční ve středu 2. května 2018 v době od 14:30 hod. do 16:00 hod. v budově
MŠ v Řečanech nad Labem. Zde si zájemci vyzvednou přihlášku u vedoucí učitelky ve třídě
Sluníček. Rodiče s dětmi si mohou prohlédnout prostory mateřské školy.

TĚŠÍME SE NA VÁS.

Kolektio zaměstnanců MŠ

ZPRÁVIČKY Z MŠ

V únoru se nám školka zachvěla v základech – ano, přišel dlouho očekávaný a kvůli nemocem a zákeřným bacilům odkládaný KARNEVAL!!! Jakoby mávnutím kouzelného proutku se všechny děti změnily v kouzelné pohádkové bytosti, ale byla tu i zvířátka a řemeslníci. Nejprve proběhla přehlídka všech masek, a že bylo na co koukat! Všichni jsme si užili závodů a soutěží, ve kterých vyhráli všichni! Po důkladném občerstvení a zahnání žízně jsme si „zařídili“ v rytmu veselých písniček. Také nastal čas návštěvy – starší děti ze Sluníček se šly podívat na malé děti ve třídě Hvězdiček. To bylo teprve smíchu a legrace. Celý den nás provázelo veselí a dobrá nálada. Karneval se nám vydařil a už teď se těšíme na další.

26. února proběhla v MŠ schůzka rodičů - beseda s autorkou knih paní Ing. Jitkou Vítovou, která radila rodičům při přímé práci s dětmi, jak pracovat s knihou, kdo je ilustrátor, kdo grafik, mohli se dozvědět něco o základech pro rozvoj čtenářské dovednosti, nebo jak plynule připravovat děti od nejmladšího věku na vstup do ZŠ.

Snažíme se, aby děti měly i dostatek kulturních akcí, a proto se stalo zvykem, že k nám do školky často přijíždí divadlo. S krásnými vyřezávanými klasickými loutkami přijíždí i „**Divadlo Kozlík**“. Děti fandily kladným postavám a byly spokojené, že i v této pohádce zvítězilo dobro nad zlem.

A co dál ?

Březen (podle počasí) - vynášení Morany, společné rozloučení se zimou a přivítání jara.

Duben - začnou nejstarší děti dojíždět do bazénu v Kutné Hoře na **předplavecký kurz**.

2. květen - tento den si mohou rodiče u paní vedoucí učitelky vyzvednout přihlášku pro své dítě a bude zároveň i „**odpolednem otevřených dveří**“, kdy si mohou prohlédnout společně se svými dětmi prostory mateřské školy, kam budou zanedlouho docházet.

15. květen – Zápis do mateřské školy - zájemci zanesou vyplněné přihlášky k vedoucí učitelce do ředitelny MŠ.

Čeká nás mnoho dalších akcí, na které se děti těší.

L. Fidlerová

ZPRÁVODAJ ŘEČANY NAD LABEM

43

Kalendář svozu odpadů na II. čtvrtletí 2018

Žlutě je značen svoz pytlů na plasty a nápojový karton. Pytle se sváží *každý sudý týden v pondělí*. Pytle prosím postavte před Váš dům a do schránky Vám bude dodán pytel nový. Prosíme, abyste obsah stlačovali a plnili je jen plastovým odpadem z domácností a nápojovými kartony. Pro ostatní objemnější plastový odpad a polystyren slouží žluté kontejnery na sběrných místech v obci. Plastové pytle prosím ukládejte před Váš dům nejpozději do 7 hod ráno.

Šedě je značen svoz komunálního odpadu. Probíhá každý *sudý týden v pátek* po nástupu bioodpadu

Zeleně je značen svoz bioodpadu. Svoz bioodpadu bude probíhat od 11.4. 2017 každý *lichý týden ve středu*

Duben

P	Ú	S	Č	P	S	N	Týden
						1	13
2	3	4	5	6	7	8	14
9	10	11	12	13	14	15	15
16	17	18	19	20	21	22	16
23	24	25	26	27	28	29	17
30							18

Květen

P	Ú	S	Č	P	S	N	Týden
	1	2	3	4	5	6	18
7	8	9	10	11	12	13	19
14	15	16	17	18	19	20	20
21	22	23	24	25	26	27	21
28	29	30	31				22

Červen

P	Ú	S	Č	P	S	N	Týden
				1	2	3	22
4	5	6	7	8	9	10	23
11	12	13	14	15	16	17	24
18	19	20	21	22	23	24	25
25	26	27	28	29	30		26